

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

МЭКЪУОГЪУМ и 12-р — УРЫСЫЕМ и МАФ Адыгеим и Президент ыцIэкIэ къэкIогъэ шIуфэс тхылъхэр

Лъытэныгъэ зыфэсшIырэ Аслъан Кытэ ыкъор!

Урысыем и Мафэ фэиI сыпфэгъушIо ыкIи гъэхъэгъакIэхэр
пиIынхуэ сыпфэлъало!

Мы мэфэкIыр тинарод демократием игъогоу кыыхыгъэмрэ
УрысыякIэм игъэпсырэ япхыгъэу ыцIт. Непэ законом, цIыфым
ифитыныгъэхэмрэ ишъхъафитыныгъэхэмрэ лъытэныгъэ
афэишIыгъэным, хэгъэгум итариххэр икультурэрэ яфэишIоимэ уасэ
ятыгъэным апигъэрэ мэхъанэ яI.

Ти Родинэ кырыкIоцIтымкIэ пиIэдэжIыгъэу тхыбэрэм непэ
тызэрэпхы, джырэ лъэхъаным дишIэрэ, зтегъэпсыхъэгъэ хэ-
гъэгъоу ар хъуным зэкIэми тыфэлэжIыгъэныр типигъэрылI.

О ишъхъэкIи, уигъэсэхэмкIи псауныгъэ пытэ шIуиIэнэу,
шIуиIухэлъышIухэр кыжIэбдэхъунхуэ сыпфэлъало.

Дмитрий МЕДВЕДЕВ

Лъытэныгъэ зыфэсшIырэ Аслъан Кытэ ыкъор!

Урысыем и Мафэ фэиI сыпфэгъушIо!

Зи Хэгъэгъу шIу зылъэгъурэ, ацI итарихъ инэкIубгъо ишъхъалэхэм
арыгъушIорэ, игъуишъхъалэгъэ ыкIи икультурнэ кIэн хэгъэгъорэ
пстэуми ар ямэфэкI.

Урысыем ихабзэхуэ лIэиIэгъубэмэ къакоцI зыргъуазэхэррэ,
цIыф лъэпкъыбэмэ яIыкIохэр зыхъэхъэрэ тинарод гъэпсын
кIоцIэишIоу ыкIи демократическэ шIуагъэу иIэхэр кыызфэд-
гъэфедэхэмэ, Урысыер нахъ лъэшэу, нахъ зтегъэпсыхъагъэу
тиIын зэрэтлэгъыцIтым сицыхъэ телъ.

Псауныгъэ пытэ уиIэнэу, гъэхъагъэхэр пиIынхуэ, анахъышIоу
ицIлэр зэкIэ кыбдэхъунэу сыпфэлъало.

Владимир ПУТИН

Лъытэныгъэ зыфэсшIырэ Аслъан Кытэ ыкъор!

ЦIыф лъэпкъ зэфэишъхъафмэ здыряе мэфэкIым — Урысыем
и Мафэ фэиI сыпфэгъушIо ыкIи анахъышIоу ицIлэр зэкIэ кыб-
дэхъунэу сыпфэлъало!

Урысыем ыкIуачIлэр ицIыфхэр арэу зэрэицIыр мы мэфэкIым
джыри зэ тыгу къегъэкIыжы. Джырэ обществэр, шIуагъэ къэ-
зытын зылъэкIыцIт къэралыгъор гъэпсыгъэнхэм, ижыгъэр ха-
бзэхэр ыкIи культурэр къэухъумэгъэнхэм ахэр зэрэфлажысэхэ-
рэм зэрэпхы. Нэбгырэ пэпчэ а IофышIухэм тIуачIэ
зэрятхыIлэрэм елътыгъэ ти Хэгъэгъу инеуи зыфэдэицIыр.

Джыри зэ сыпфэлъало псауныгъэ пытэ уиIэнэу, гъэхъагъэхэр
пиIынхуэ, шIоу ицIлэр зэкIэ кыбдэхъунэу.

Лъытэныгъэ кыпфэзышIэу, Урысые Федерацием
и Президент и Администрацие ипашэу Сергей НАРЫШКИН

Адыгэ Республикэм шыпсэхуэ лъытэныгъэ зыфэтшIыхэрэр!

Къэралыгъо мэфэкIым — Урысыем и Мафэ фэиI тышъу-
фэгъушIо!

ХэгъэгъушIоу ыпэкIэ ицIлэгъэ лIэужыбэмэ зитарихъ зэхагъэ-
уиуагъэм тэ зэкIэми тырицIыф.

Мэкъуогъум и 12-р лъэпкъ зыкIыныгъэм, демократическэ
УрысыякIэм инепэрэ, инеуицIр мафэ тызэрафэгъумэжIырэм
ятамыгъэу хъугъэ. Ти Хэгъэгъоу тарихъ, гушъхъалэгъыгъэ,
культурнэ кIэн бай зилэм рыгушIохэрэр, Урысыем ишIытхуэ
Iэтыгъэным зыкIуачIэ езытыхэрэр ацI зэрэпхы.

Илъэс 20-кIэ узэкIлэгъэжыгъэм, общественнэ ицIлэныгъэм
зэхъокIыныгъэишIохэр фэишIыгъэнхэм тегъэпсыхъагъэу тыхэ-
гъэгъу демократическэ къэралыгъом игъэпсын фегъэгъагъ. А
илъэсхэм къакоцI гъогоу къэткIугъэм тэ нахъ пытэ, нахъ Iуш
тишIыгъ, тицыхъэ нахъ зытелъыжыс хъугъэ. Социальнэ эконо-
микэм, ишъхъафитыныгъэм, зэфэдэ фитыныгъэхэм, зэгъусэныгъэм
яшапхъэхэм арыгъэозыцIт граждан обществэр тэгъэпсы. Тэ
зэкIэми тIуачIэ зэтхыылIэрэр Урысыем игражданиян пэпчэ
ицIлэныгъэ нахъышIу, нахъ ухъумагъэ тишIыныр ары.

Уахътэм кыгъэгъуцурэ пиIэрылIхэр гъэхъагъэ хэлъэу зыд-
гъэцакIэхэкIэ, тыхэгъэгъу дунаим чIыпIэу ицIубытырэр нахъ зэрэ-
пытэицIтым, иполитикэ, иэкономикэ Iофхэр зыпкъ зэриуиуицIт-
хэм тицыхъэ ателъ.

ТицIыпIэгъу лъапIэхэр, псауныгъэ пытэ, ицIлэгъэ-псэукIэ дэгъу,
насып ишIуиIэнхуэ, гушъхъэу ишIуиIэхэр зэкIэ кыжIэбдэхъунэу, не-
уицIр мафэм ишIуицыхъэ телъэу ишIуиIэнэу, Адыгэ Республикэ-
ми, зэдэишI ХэгъэгъушIоу Урысые Федерациеми апае IофышIоу
ежыгъэагъэхэрэм гъэхъэгъэишIохэр ащыишIушIынэу тышъу-
фэлъало!

Адыгэ Республикэм и Президентэу
ТХЪАКIУШЫНЭ Аслъан

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм
и Тхъаматэу Анатолий ИВАНОВ

Президентым зыщигъэгъозагъ

Адыгэ Республикэм и Президентэу ТхъакIушынэ Ас-
лъан гъэцэкIэжыныхэр зэрэишIылэгъэ къэлэ гупчэ
паркым тыгъуасэ шылагъ. Непэрэ мафэхэм яхъулIэу
псэолъэшIхэм Iофэу зэшIуахыгъэм, пшъэрылIэу ахэм
афагъэуцугъэхэр зэрагъэцакIэхэрэм республикэм
ипашэ зашигъэгъозагъ. Президентым игъусагъ АР-м и
Премьер-министрэу Къумпыл Мурат.

— ПсэолъэшIын Iофхэр пла-
нэу дгъэнэфагъэм диштэу зэрэ-
лгыкIуатэхэрэм тегъэразэ, —
къылуагъ ТхъакIушынэ Аслъан.
— Ау цIыфэу зыкытфэзыгъа-
зэхэрэм шыкIагъэ горэхэр шы-
Iэхуэ къыталогъ, ахэри кыдэт-
лыгъэнхэ фае. Аттракционэу кIэ-
лэцIыкIухэм апае агъэуцугъэхэр
шапхъэхэм адештэхэмэ гъэунэ-
фыгъэн ыкIи а лъэныкъом джы-
ри зэ хэлпэжыгъэн фае. Къэлэ

паркым цIыфыбэхэм зызэрэща-
гъэпсэфырэр кыдэлъытагъэу
ацI изтегъэпсыхъан еколIэкIэ
зэфэшъхъафхэр кыфэгъоты-
гъэнхэр нахъ тэрэз. Джащ фэдэу
паркым архитектурнэ теплъэу
иIэштым мэхъанэшхо зэриIэр
зыщидгъэгъушIэ хъушттэп, а
лъэныкъоми псэолъэшIхэм анаIэ
нахъ тырадзэн фае.

Джырэ лъэхъан паркым илъэс
гъогухэм плиткэхэр атыралъхъэ,

нэмыкI IофшIэнхэри псэолъэшI-
хэм зэшIуахы. Къэлэ паркым
игъэцэкIэжыны епхыгъэ Iофыгъо
шъхъалэхэр шышъхъэIу мазэм
ыкIэм нэс аухынхуэ ары зэра-
гъэнэфагъэр.

Паркым изтегъэпсыхъан
цIыфхэмкIэ мэхъанэшхо иIэу
зэрэщытыр республикэм ипашэ
пчъагъэрэ кыыхыгъэщыгъ, гъэ-
цэкIэжыныхэр ацI зэрэщылъы-
кIуатэхэрэм ежы ышъхъэкIэ ына-
Iэ тырегъэты.

Мы объектым ыуж Прези-
дентыр гуманитар ушэтынхэм
апылэ Адыгэ республикэ инсти-
тутым еколIагъ. Ащ Iоф шызы-
шIэхэрэм, псэолъэшIхэм гушIы-
Iэгъу афэхъугъ.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Адыгэ Республикэм ибанк системэ ихэбхъоны-
гъэ илахышхо зэрэишIыхъэрэм, общественнэ-
политикэ IофшIэным чанэу зэрэхалажэрэм,
илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыриIэу Iоф зэри-
шIэрэм ыкIи Урысыем и Банк зызэхашагъэр
илъэси 150-рэ зэрэхъурэм афэиI Адыгэ Респуб-
ликэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Шыт-
хъу тамыгъэу «Закон. ПшъэрылI. ЦIыфыгъ»
зыфиIорэр фагъэшъошагъ Педан Николай
Гаврил ыкIом, Урысые Федерацием и Гупчэ
банк Адыгэ РеспубликэмкIэ и Лъэпкъ банк итхъа-
матэ.

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыриIэу Iоф
зэрэишIэрэм, Адыгэ Республикэм ибанк системэ

ихэбхъоныгъэ ялахышхо зэрэхашIыхъэрэм ыкIи
Урысыем и Банк зызэхашагъэр илъэси 150-рэ
зэрэхъурэм афэиI Адыгэ Республикэм и Къэра-
лыгъо Совет — Хасэм и Шытхъу тхылъ афагъэ-
шъошагъ:

— Семенов Александр Николай ыкIом,
Урысые Федерацием и Гупчэ банк Адыгэ Рес-
публикэмкIэ и Лъэпкъ банк къэбархэм яшгъэф
къэзыухъумэрэ игъэIорышIапIэ ипашэ;

— Самойленко Сергей Вячеслав ыкIом,
Урысые Федерацием и Гупчэ банк Адыгэ Рес-
публикэмкIэ и Лъэпкъ банк кредит организацие-
хэм яIофшIэн лъыплъэгъэнымкIэ ыкIи лицен-
зированиемкIэ иотдел ипашэ.

Лыхъужыгъагъэ

Хэгъэгъу зэошхом тицIыфхэм
теклоныгъэр кызышыдакIыгъэр
илъэс 65-рэ зэрэхъугъэр игъэкIо-
тыгъэу тикъэралыгъо шыагъэу-
нэфыкIыгъ. Адыгэ кIэлэгъэгъэ
колледжэу Андырхъое Хъусенэ
ыцIэ зыхъырэм мы мэфэкI ма-
фэм фэгъэхъыгъэ Iофтхъабзэхэр
шызэхашагъэх, зэо мэхъаджэм
пыл тарихы, тицIыфхэм лы-
хъужыныгъэу зэрэхъагъэр кы-
зыIотыкIыхэр тхыгъэхэр сту-
дентхэм къагъэхъабыргъэх,
зэнэкъокъухэр рагъэкIокIыгъэх.
Анахъ дэгъоу зыкъэзыгъэлъэ-
гъуагъэхуэ, илъэсым кыкIоцI
дэгъоу еджагъэхуэ, колледжым

иобщественнэ шыIакIэ чанэу хэ-
лэжыгъэ студентхуэ я 2-рэ «Б»
курсым исхэр мэкъуогъум и
4 — 5-м къалэу Анапэ шыIа-
гъэх. Апэу ахэр зэкIолагъэхэр
къухъэу «Поэт Андрухаев» зы-
фиIорэр ары.

Колледжым истуденткэу На-
сретдинова Фатимэ кызырэ-
тиIуагъэмкIэ, Адыгеим икIы-
гъэ ныбжьыкIэхэм къухъэм
изкипаж дэгъу дэдэу къапэгъо-
кIыгъ. Еж студентхэм непэ ти-
республикэ, колледжым ящы-
IэкIэ-псэукIэ зыфэдэр къало-
тагъ, адыгэ шхынхэр бысымхэм
апагъохыгъэх, лъэпкъ шъуашэ-

хэр ыкIи къашгъохэр арагъэлъэ-
гъугъэх.

Концерт программэм ыуж сту-
дентхэр къухъэм дэкIолагъэх.
Андырхъое Хъусенэ, ацI ила-
хылхэм, лыхъужыгъа зыщеджэ-
гъэ гурыт еджапIэмрэ кIэлэгъэ-
джэ училищымрэ ясурэтхэр
мышI шыплъэгъунхэ плъэкIышт.
Адыгеим икIэлэ пIугъэ лыхъу-
жыныгъэу зэрихъагъэр кызы-
IотыкIырэ тхыгъэхэр, ацI иусэ-
хэр зыдэт тхылъхэр ныбжьы-
кIэхэм нэрылэгъу афэхъугъэх.

Андырхъое Хъусенэ исурэтрэ
колледжым фэгъэхъыгъэ тхы-
лымрэ бысымхэм шIухъафты-
нэу афашIыгъ.

Ыужырэ мафэм ныбжьыкIэ-
хэр къалэу Новороссийскэ ихъэ-
кIагъэх. Къэлэ-лIыхъужыным непэ
ищыIэкIэ-псэукIэ зыфэдэр зэра-
гъэшIагъ, заом кыхъэмкIы-
жыгъэхэм ясаугъэт еколIагъэх,
ахэм зы такыктэр афэшыгъуа-
гъэх. Хы Iушгъом зыкышагъэ-
псэфыгъ, цIыфхэм гушIыIэгъу
афэхъугъэх. Джащ зекIогъур
студентхэм шаухыгъ.

Мы Iофтхъабзэм изэхэщэнкIэ
Iунылэгъушхо къафэхъугъэу, кол-
леджым идирикторэу Апумыжъ
Казбек студентхэр лъэшэу фэ-
разэх.

(Тикорр.).

ГЕНПЛАНХЭР

Лъэныкъуабэ кышчыдалытагъ

Къуаджэу Тэхьутэмькъуае игенеральнэ план зэхэгъуо-гъэным екхыгъэ Иошлэнхэр аухыгъэх. Ащ шагъэнэфэгъэ лъэныкъохэр кышчыдалытагъэх Адыгеим чыплэ планирова-ниемкIэ и Схемэ зэхэгъуоу зэхъум.

Тызэрэщыгуазэу, Тэхьутэмькъуае районым иадминис-тративнэ гупчэу щыт ыкIи райо-ным пхырыкIырэ автомобиль-гъогу шъхьалэхэр мыщ шызэ-локлэх. Джащ фэдэу деловой ыкIи экономикэ Иофыгъохэр дэгъоу зышчыгъэпсыгъэхэ пред-приятиехэу районым итхэм азыпланэ фэдиэу мы къуаджэм дэтых. Коммунальнэ ыкIи социальнэ хэхъоныгъэ лъэ-ныкъохэмкIэ районым ит къуаджэхэм анахы Тэхьутэмь-къуае нахэ зэтэгъэпсыхьагъ.

Къоджэ псэуплэм экономикэ, культурэ, гъэсэнэгъэ пшъэ-рылгъэу ыгъэцакIэхэрэм хэхъо-ныгъэ ягъэшыгъэныр генплан-нэу зэхэгъуоуагъэм егъэнафэ. Джащ фэдэу промышленнэ предприятияхэр гъэцIэжыгъэн-хэр, къуаджэр зэтэгъэпсыхьэ-

гъэныр, зычIэсыхэрэ унэхэр зы-шагъэпсышт чыплэхэр гъэнэ-фэгъэнхэр зышагъэгъуышагъэп. Транспорт ыкIи инженернэ ин-фраструктурэм япхыгъэ пред-ложениихэр, социальнэ объект-хэр зышагъэпсыштхэр генплан-ным шагъэнэфэгъэх. Ау хэ-сыгъэ проектым тегъэпсыкIы-гъэу, джы чыгум игъэфедэн ыкIи къуаджэм псэуалгъэхэр зыгъэпсыгъэнхэм яшапхэхэр агъэхъазырых.

— Къоджэ псэуплэм эконо-мическэ кIуачIэу иIэхэм аха-хъоу зэриублагъэм генпланым чыплэ щыубытыгъ, — еIо му-ниципальнэ образованиеу «Тэхьутэмькъоуе къоджэ псэу-плэм» иадминистрации ипашэ чыгу-мылькIу ИофыгъохэмкIэ ыкIи къэлэгъэпсынымкIэ игуа-дзэу ТальэкIо Аскэр. — Ло-гистическэ паркхырэ зэлъа-шIэрэ автомашинэ лъэпкхэр IузыгъэкIыхэрэм ясатыушIы-плэхэр зышагъэпсыштхэ чы-плэмрэ яшIуагъэкIэ къуаджэм ипромышленнэ зонэ хэхъоны-гъэхэр фэхъуштых. ООО-у «ТехнологиякIэхэр» зыфиIорэм

къуаджэм ипромышленнэ зонэ тучан куп зэхэтэу «Магнитым» ищапIэ щегъэпсы. Поролоным хэшIыкIыгъэ пкъыгъохэр кы-дэзыгъэкIыхэрэ цехыр агъэп-сыгъ. IэшIу-лушIухэр кызы-шагъэхъазырыштхэ цехыр мо-дуль монтаж шIыкIэм тетэу агъэпсыгъ, джащ фэдэу быто-вой химиемкIэ препаратхэр кызышашIыштхэ цехым игъэ-псын дэлажэх.

Джащ фэдэу генпланым къуаджэм хэхъоныгъэу ышIы-штхэм ялъэныкъоу зэфэшъхьаф-хэр егъэнафэх. Пстэури анахэ зыкIэхъопсыхэу ыкIи жажэхэу щытыр псэуплэ комплексэу «Олимпийский» зыфиIорэр ары. Ащ пае агъэнэфэгъэ чыгу гектар 28-м зы этаж нахэ мы-хурэ унэхэм ямызакъоу, эта-жиIлI хъухэу ыкIи джырэ лъэхъаным тегъэпсыкIыгъэ унэхэу цыфхэр зычIэсыштхэр щашIыштых. Генпланым егъэ-нафэ джырэ лъэхъаным де-зыгъэштхэрэ спортивнэ комп-лекс а чыплэм щыгъэпсыгъэ-ныр. Ар бэзэным ыкIи спортив-нэ джэгукIэ зэфэшъхьафхэм ательтэгъэшт.

ВАСИЛИЙ САЛЬНИКОВ.

Адыгэ Республикэм щыпсэухэу лъытэныгъэ зыфэсшIыхэрэр!

СичIыплэгъу лъапIэхэр!

Къэралыгъо мэфэкIым — Урысыем и Мафэ фэшI сыгу кыздеIэу сышъуфэгъушIо!

Мы мафэм ти Родинэ — тарихъышхо, кIэн гъэшIэгъон зилэ хэгъэгум, культурэ зэфэмыдэхэр зышалжыкIэр, цыф лъэпкэ зэфэшъхьафхэр ззыпхыгъэ хэгъэгум ищытхэу тIо. Нэбгырэ пэпчъкIэ Урысыер ичIыгу гупсэ кышежэ. Ау тидэ тыкышчыгъэми, тыщапIугъэми, ар зэдгъи Хэгъэгум гупс, Урысыем инарод зыкIэу тыщыт.

Сыгу кыздеIэу сышъуфэгъушIо псауныгъэ пытэ, щыIэкIэ-псэукIэ дэгъу шъуиIэнхэу, Адыгейми, Урысыеми апае ИофышIоу ешгъухыжыгъэхэрэм гъэхъагъэхэр ащышгъушIынэу!

Лъытэныгъэ кышъуфэгъушIэу, Къэралыгъо Думэм идепутатэу ХЪАДЖЭБЫЕКЪО Руслан

Итеплъи кIэракI, идэгъугъи ащ дештэ

Тыгъэшхо шIэтыр, чэрэз плыжы «нэхъуаер», гъэмэфэ жыы IэшIур тхэжыгъэу зылузы-щэрэ сабий цыкIур зыкIышхо тешIыхьэгъэх тхыльжые-журналэу «Родничок Адыгеи» зыфиIорэм ия 2-рэ номер бэмышIэу кыдэкIыгъ.

Нэбгырэ мини 7 Iэпэ-цыпэ-мэ аIэкIэхъащт кIэлэцIыкIу журналыр илъэсым иохътэ анахэ фабэу, нэфэу, зыгъэпсэ-фыплэу, тхыагъоу, IэшIоу, дунаир къэкIыр лъэпкхэмкIэ зыщы-баеу, шхын-хъуныр зыщыбэгъо-р гъэмэфэ дахэм фэгъэхъыгъэ-хэ тхыгъэ IэпкIэ-лъапкIэхэу «Сэлам, Гъэмафэри!», «Гъэ-маф», «Тыгъэ шхъухъашI», «Мэкъуогъу пчэдыжы» зыфи-Iохэу бзэ къэбзэ экIукIэ тхы-гъэхэм кызыIуахы. Ухэтми —

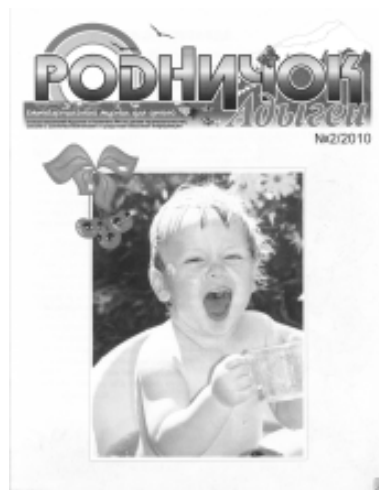
уинми, уцIыкIуми ахэм угу агъэшIу, уагъэдало, уагъэгъу-пшысэ, чIыопсым охътэ дэй зэримылэр зэхыуагъашIэ.

НэкIубгъохэр сурэтхэмкIэ екIоу зэрэгъэкIэрэкIагъэхэми уегъэразэ.

КIэлэцIыкIу журналыр щы-Iэныгъэ лъэныкъоу зэфэшъхьа-хэмкIэ шIэныгъэ зыхэбгъуатэу гъэпсыгъэ.

НэкIубгъоу «ОшIа, о?» зы-фиIорэм «Хъырбыдзыр — анахэ псыIэшIубэ зыкIэт хэтэ-рыкI ин» ыIоу кышчытыгъэм ащ ехылаIагъэу гъэшIэгъоныбэ кыIуатэ.

ЗэлъашIэрэ журналисткэу ТIэшъу Светланэ Тьркуем зэрэщылаIагъэм, ащ ис адыгэхэу зылулаIагъэхэм яхылаIагъэу кытхыжыгъэр, ТекIоныгъэр кызыдахыгъэр илъэс 65-рэ зэрэхъугъэр, Адыгэ чыгум

иархеологии ыкIи ихышгъэхэм яхылаIагъэу Тэу Аслъан кы-луатэхэрэр, «Зымыгъэзэш» зычIэ сурэт-джэгунхэр, рассказ кIэлкI цыкIухэу «Тыгъэ бзый» (Бэгъушъэ Марыет), «Пшъэ-шъэжыеу — Къэцпан», «Хэта адэ джы дэгъур?» (Ма-мырыкIо Нуриет) атхыгъэхэр, 2014-м щыIэшт олимпиадэмкIэ кIэлэцIыкIухэм ясурэтхэр, нэ-кIубгъохэу «ЕджакIохэм яду-най», «Студенческэ къэлэ-цIыкIу», АР-м икIэлэцIыкIу IорышIэ сэнаушхэм атырахы-гъэ сурэтхэр гъэшIэгъоных; журналыр дэгъоу зэгъэзэфэгъэ, мэхъанэ иI, тхыльеджабэ джа-ры зыкIыгъотырэр.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Тешев Даудет, г. Сочи

Дроздов Николай, г. Сочи

ЩЭПСЭУХ АДЫГЭХЭР ДУНАИМ

Сурэтыр Едыдж Батырай итхыльгъэу «Черкес-хэр (Адыгэхэр)» зыфиIорэм кыдэхыгъ. Rommel Christopher. 1847-рэ илъ. Deutsche Jugendfreund. Черкесхэр.

Адыгэхэм ижыкIэ ятеплэ-шъошагъэр

Г.-Ю. КЛАПРОТ: «Черкесыр IашэкIэ мыузэндэгъэу ныбжыи иунэ икIыштэп. Анахэ макIэмэ ащ сэшхо е къа-мэ зыдылыгъ, ахэр ыбг пышIагъэх. ЫпллэIу клакло (тата-рыбзэкIэ — «ямач», ермэлыбзэкIэ — «япинджи») теуб-гъуагъ.

Хъулыфыгъэр икIоу уIэшыгъэу залыгътэрэр шхончы-мрэ кIэрахъомрэ анэмыкIэу ашхо джанэрэ щылычым хэшIыкIыгъэ пIоу мыин, е ин шыгъыхэу, ыIэхэм гъучI Iальэхэр апылгъэу, ыIэхэм щылыч Iэшъэухъумэхэр ателыыхэ зыхъукIэ ары.

Черкесыр шъофым ехъэмэ е Иоф гъэнэфагъэ иIэу зы-горэм IукIэнэу щытмэ, шабзэмрэ сагъындакыым илъэу шэбзашхэмрэ зыдештэх».

ПРОКУРАТУРЭМ ИУПЛЭКIУНХЭР

Фимытхэу зэблахъугъэх

Мыекъопэ районым ит посел-кэу Цветочнэм фэтэрыбэ хурэ унэу дэтхэм ащыщ район про-куратурэм уплэкIунхэр щызэ-хищэгъагъэх. Унэм чIэхсэм ащышхэм фытыныгъэ ямыIэу фабэр къэзытырэ системэр зэ-шагъакъуи, стояжэу яунэхэр зэ-пызычыхэрэр зэблахъугъэх. Ащ ыпкэ кыкIыкIэ ягъунэгъухэр фабэ ямыIэу къэнагъэх.

УФ-м псэупIэхэмкIэ и Кодекс кызырэдильгъэрэмкIэ, законом шпхъэу кыгъэуцухэрэр умыу-кхэхэу, чыплэ зыгъэIорышIэ-жыплэ органхэм ззэгъыныгъэ адэшIыгъэ, ащ фэдэ унэхэр зэрэ-гъэпсыгъэхэм зэхъокIыныгъэхэр фэшIыныхэ фае. Джы ар зымы-гъэцкIагъэхэм административ-нэ пшъэдэкIыж арагъэхъышт. Ащ имызакъоу фабэр икIоу унэм чIэхсэм зэкIэм афатIупшыжы-ным фэшI, нахыпэкIэ зэрэщы-тыгъэм тырагъэуцожыныу район прокуратурэр кыкIэдао, ащ фэ-гъэхъыгъэ тхыль Мыекъопэ рай-он судым фygъэхыгъ.

Шапхъэхэр аукъох

Мы район дэдэм ит поселкэу Первомайскэм щыщ бзылфы-гъэм итхъаусыхэ тхыль ыпкэ кыкIэу кIэлэцIыкIу Iыгъыплэхэр прокуратурэм ыуплэкIугъэх. КIэлэцIыкIухэм ягъэшхэнкIэ шапхъэхэр аукъохэу ахэм кы-хагъэшыгъ. ГушыIэм пае, псэу-плэу зигугъу къэтшIыгъэм дэт «Теремоком» шхыныгъоу ша-гъэхъазырыхэрэм ахэлъын фэе гъомылапхъэхэм хэпшIыкIэу къашагъакIэ, технологиер лъэ-

шэу аукъо, «КIодынэу» езыгъэ-жыгъэ хэтэрыкIхэр агъэфедэх. Пчэдыжышхэм хъалыгъоу ара-тыгъэр прокуратурэм иIофы-шIэхэм зашчэным грамм 700-м ехэу шыкIэу агъэунэфыгъ, бы-лымытхъуми грамм 258-кIэ «етыгуагъэх». Джащ фэдэу мы кIэлэцIыкIу Iыгъыплэм санитар-нэ шапхъэхэр шагъэцакIэхэрэп, къэбзэныгъэм щылыплгъэхэрэп, Iыгъыплэм изытет уигъэрэзэнэу щытэп.

«Теремоком» ипашэ хэукъо-ныгъэу ышIыгъэхэм апае пшъэ-дэкIыжэ зэрихын фаем, кIэлэ-цIыкIу Iыгъыплэм кышчычIа-гъэшыгъэхэм район администра-цией ипашэ зэрэшагъэгъозэ-щым фэгъэхъыгъэ тхыльхэр прокуратурэм егъэхъазырых.

Уголовнэ Иофи кы-зэIуахыгъ

Наркотикхэр хэбзэнчъэу зыгъэзекIощтыгъэхэ Петр Они-щенкэмрэ Александр Плютю-нымрэ яхыллэгъэ уголовнэ Иоф АР-м ипрокуратурэ судым фи-гъэхыгъ. ЗэрагъэунэфыгъэмкIэ, блэкIыгъэ илъэсым, чъэпыогъу мазэм, мы нэбгыритIум зэдаш-тагъэу Петр Онищенкэм мари-хуанэ грамми 7 кышчэфыгъ. За-коном кызыриIорэмкIэ, ар ма-кIэп. Ащ нэужми, чъэпыогъум и 10-м, марихуанэ грамм 14,4-рэ хэбзэнчъэу ащ кызылэ-кIыгъэхыгъ. УФ-м и ФСКН Крас-нодар краймкIэ и ГъэIорышIапIэ икIулыкъоу АР-м щыIэм иIофы-шIэхэм мы нэбгыритIур къаубытыгъ.

Мэкьюогум и 12-р — пивэшым и Маф

ХЭХЪОНЫГЪАКІЭХЭМ

Мэкьюогум и 12-м пивэшхэм ямэфкІ Урысыем шыагъэунэфыкы. Пивэшым и Маф загъэнэфэгъэр ильэси 7 нахъ хуэгъап. Ау пивэм гэжъокІэ нэшанэу тыхэгъэгу шырилагъэхэр къэ-Іэтыжыгъэнхэм ыкІи а шьоным игъэфедэн културэ хэлъхъэгъэным мэфэкІыр лъэпсэшу афэхъу. Пивэ емышьохэрэр къытхэтми, ащ къэбарэу пылтыр зэхэзымыхыгъэ ахэтп пѳоми хуышт. Мэфэ жьоркым пивэ тас узешьокІэ узэрэпшыгъэр пщегъэгъушшэ, пивэ тасым пэс зэныбджэгъухэм гуыцъыныр дахэу лъагъэкІотэн альэкІы.

Пивэм тарихъэу пылтыр ильэс минипшым нэсы, ар ижырэ Вавилон къыщегъэ. Ар коцым, зэнтхым, хьамцъым, хьэм, нэмыкІхэм ахашыкІыштыгъ. НэмыкІ къэралхэм афэдэу, Урысыеми пивэм игъэжъон зыщыфегъагъэхэр бэшлагъэ. КъохапІэм зэрэшашырэ фэдэу пивэр Урысыем шыгъэхъазырыгъэныр Петр І-м ильэхъанэ къыщегъэ. ІэкІыб хэгъэгу пивэшІ-мастерхэр ащ Урысыем къыригъэблагъэштгыгъэх.

1882-рэ ильэсым къышыублагъэу пивэм игъэжъонкІэ Мыекъуапи нэшанакІэхэр къыщегъэгагъэх, а ильэсыр ары пивэ-шьоу гэжъоным тегъэпсыкІыгъэ заводэу «Славянский» зыфиІорэр къызызІуахыгагъэр. Пивэр зыгъэжъошт специалистэу ащ къырагъэблагъэгагъ ильэпкъкІэ чехэу Антон Рубеш. Заводым къыдигъэкІыштыгъ пивэ лъэпкъхэу «Пильзенское», «Баварское», «Царское», «Венское», «Экспортное» зыфиІохэрэр.

лъэпкъхэу «Честное» ыкІи «Царское» зыфиІохэрэм дышгъэ медальхэр къыщахыгъэх. Тызыхъхъэгъэ 2010-рэ ильэсми мыекъопэ пивэшхэм текІоныгъагІэхэр къыдахыгъэх. Къалэу Шъачэ шыкІогъэ фестивалым ыкІи Москва шыкІогъэ «ПродЭКСПО-2010» зыфиІорэм пивэ лъэпкъу «Честнэм» дышгъэ медальхэр, Москва шыкІогъэ «Пивовар-2010» зыфиІорэм тыжыбн медаль къащыхыгъ.

Продукцием идэгъугъэ сыда лъапсэ фэхъухэрэр?

Мы упчІэм джэуап къептыжыбн плъэкІышт ООО-у «МПК»-у ПивэшІ за-

ЯГЪОГУ ТЕТЭУ МЭЛАЖЬЭ

рис», «Ананас», «Апельсин» зыфѳоштхэр бэшэрэбхэм арагъахъоу аублэшт. 2010-рэ ильэсым имэлылфэгъу къыщыублагъэу зашъохэрэ къушъхъэпсэу газ зыхъмыгъэхъуагъэр ыкІи апэрэ категориетегъэпсыкІыгъэ «АQUФИШТ» зыфиІорэр къыдагъэкІы. ДжьыркІэ литритф зэрыфэхэрэм ар арагъахъо, ыужкІэ литрэ нькьо, литрэрэ нькьорэ, литрэ 19 зэрыфэхэрэм арагъахъоу аублэшт.

ЫпэкІэ иІэгъэ шытхъур къэгъэнэжыгъэныр ыкІи ащ хэгъэхъогъэныр

Мыекъопэ пивэшІ заводыр хэхъоныгъэу ышІыгъэхэм къащыуцурэп, ыпэкІэ предприятием шытхъоу пылтыгъэр къэгъэнэжыгъэным ыкІи ащ хэхъоныгъэ фэшІыгъэным афэлажъэ. Заводым маркетингмыкІэ ыкІи продукциер Іугъэ-КІыгъэнымкІэ икыулыкъу маркетинг политикэу зэхигъэуцуагъэм производствэ кІуачІэхэм япроцент 80 сезоным гъэлэжъэгъэным иамалхэр къетых. Непэ заводым нэгъыри 100-м ехъу шэлажъэ. Бэшэрэбхэм продукциер зышарагъэхъорэ цехыр зэратІупшыгъэм ишІуагъэкІэ, 2009-рэ ильэсым кІэу ІофшІэпІэ чІыпІэ 20 къызІуахыгагъэ. Цыфхэм ІофшІапІэм амалэу шырялэхэр нахышІу шІыгъэнхэ гухэлъым фэлажъэхъэ, бытовоей комплекс агъэпсыгъ. Ащ хэхъэх зышыхъэхэрэ залыр, пшэрыхъапІэр, яшыгъынхэр зыщызблахъухэрэр ыкІи ІофшІэгъу ужым зызышагъэпсыкІыжырэр.

Зыныбж имыкыгъэхэр пивэ ешъонхэ фимытхэу гъэпсыгъэным, пивэр гъэфедэгъэным икултурэ епхыгъэ пшэдэкІыжыныгъэ цыфхэм ахэлъхъэгъэным ателытэгъэ проектхэу зэхэгъэуцуагъэхэр гъэцкІэжыгъэнхэм фэлэжъэштых. Общественнэ чІыпІэхэм ыкІи урамхэм пивэ ащешъонхэ фитхэу огъэпсыкІэ мы къыныгъор икыоу зэшлохыгъэ хуэрэ. Уасэхэр пыутэу зыщыгъэпсыгъэ пивэшъуапІэхэри джьыркІэ макІэх. Арышъ, ООО-у «МПК»-у Мыекъопэ пивэшІ заводым фэшІыкІэ гъэпсыгъэ сатыушІыгъэхэу ыкІи уасэхэр зыщымынхэу къызІуахыштхэм зымы ягъэ рамьгъэкІэу пивэр зикІасэхэм защагъэпсэфын альэкІышт.

Заводым непэ ыгъэцкІэрэ проектхэм зыкІэ ащыц хьакІэщ комплексэу ыгъэпсырэр. Ари корпус шъхьалэм архитектурэ теплъэу ілэм диштэу гъэпсыгъэ. Апэрэ этажым бизнес-класс, эконом-класс зыфалохэрэм афэдэхэу рестораниІурэ гъэмэфэ каферэ хэтыштых. ЯтІонэрэ этажымрэ мансардэмрэ атетышт хьакІэщым иномерхэр люкс ыкІи полулюкс зыфалохэрэм афэдэштых. Тызыхэт гъэмафэм ыгузэгухэм адэжъ пивбарэу «Маикоп-1882» зыфиІорэр къызІуахышт. Заводым ичІыунэхэм занкІэу къачІэкІыгъэ пивэ чыІэр ащ къекІуалІэу гъэпсыгъэшт.

Джаш фэдэу предприятием хэхъоныгъэхэр егъэшІыгъэнхэм, къыдигъэкІырэ продукцие лъэпкъхэм ахэгъэхъогъэным япхыгъэ нэмыкІ гухэлъышІухэри ащ ибысымхэм зыдагыгъэх.

СЭХЪУТЭ Нурбий.

КъэІуагъэмэ хуышт ильэсишъэм ехъукІэ узэкІлэбэжымэ, 1908-рэ ильэсым Мыекъуапэ къышагъэхъазырыр пивэм идэгъугъэ дышгъэ медаль къыфагъэшъошагъэмкІэ къэушыхъатыгъэ зэрэхъугъэр.

Непэ Мыекъопэ пивэшІ заводым ащ фэдэ тын лъапІэу илэхэр къэлъытэгъуаеи нэсыжъэу бэдэд. 2000-рэ ильэсым къышыублагъэу сатыушІ маркэу «Маикопское» зыфиІорэм идэгъугъэ хэгъэгу кІоцІ ыкІи ІэкІыб хэгъэгу медаль ыкІи тын зэфэшъхъафхэмкІэ хагъэунэфыкІыгъ.

2006-рэ ильэсым иІоныгъэу мазэ къышыублагъэу зІухыгъэ акционер обществэу пивэшІ заводэу «Мыекъуапэ» зыфиІоштыгъэр ООО-у «МПК»-у ПивэшІ заводэу «Мыекъуапэу» хужыгъэ. Ащ генеральнэ директору иІ Пэнэшъу КъэпІанэ. Ащ ыцІэ къыщегъэх Мыекъопэ пивэшІ заводым джьырэ инэкІубгъуа-кІэхэр, лъэгэпІакІэхэм предприятиер афэ-зыщэрэ гъогур. Аужьырэ ильэситІум предприятием мыхэм афэдэ текІоныгъэхэр къыдихыгъэх: я 16-рэ Дунэе къэгъэлэгъонэу «ПродЭКСПО-2009» зыфиІорэм мыекъопэ пивэ лъэпкъу «Честное» зыфиІорэм дышгъэ медаль къыщыдихыгъ ыкІи конкурсу «2009-рэ ильэсым ианахэ продукт дэгъу» зыфиІорэм диплом къыщыфагъэшъошагъ. Дунэе къэгъэлэгъонэу «Пивовар-2009» зыфиІорэм пивэ, пивэ-коктейль ыкІи солодовэ шъонхэр къэзышІыхэрэр хэлэжъагъэх. Урысыем ичІыпІэ зэфэшъхъафхэм къарыкІыгъэхэ нэкъокъогъу 20-м ехъоу ащ хэлэжъагъэхэм япродукцие зеупІэкІум, комиси-ем анахэ дэгъукІэ ылытагъэх Мыекъопэ пивэшІ заводым къыдигъэкІыхэрэр ыкІи диплом къыфигъэшъошагъ. Дунэе къэгъэлэгъонэу къалэу Шъачэ шыкІогъэ «Море пива в Сочи» зыфиІорэм пивэ

водэу «Мыекъуапэ» къызышыпІухъэкІэ. Пстэуми апэу уналэ зытебдзэштыр ыкІи умыгъэшІэгъон умылгъэкІыштыр къэлэ гупчэм къытэдэжгъэ псэолэ дэхэшхор ары. Заводым ипсэуалэхэм ижырэ Іахъэу яІэр я 19-рэ лІэшІэгъум ыкІэхэм адэжъ агъэпсыгагъ. Урысые мэхъанэ зІлэ архитектурэ саугъэтэу ар непи къагъэнэжыгъ. Заводым ипсэуалэкІэ Іахъ 1996-рэ ильэсым ашыгъ, ыпэкІэ агъэпсыгагъэм теплъэу илагъэр къагъэнэжъэ Мыекъуапэ къэзыгъэдэхэрэ псэуалэхэм ахэуцуагъ. АрынкІэ мэхъу предприятием шылэжъэрэ пстэуми продукцием идэгъугъэ хэгъэхъогъэным фэшІ гуетныгъэ къахэзылхъэрэри.

Заводым ишагу зэкІэми анахэ агъэлэпІэрэ чІыпІ ыкІи фэе пстэури ащ дэхъанхэ альэкІынэу цытэп. Непи заводым гъэкІэжыбн ІофшІэнхэр цэкІох нахъ мышІэми, ащ ицеххэр къэбзэ дэдэх, гъомылэпхъэшІ предприятиер зытегъэпсыкІыгъэн фэе шапхъэхэм адештэ. Производствэр автоматикэм тегъэпсыкІыгъэу агъэлажъэ. Пивэр зыхашІыкІырэр къэзыгъэхъазырыр оборудование зэмІлэу-жыгъохэу псэуалгъэм иэтаж зэфэшъхъафхэм атетхэр зы пкъыгъом фэдэу зэпхыгъэхэу Іоф ашІэ. Пивэр къызышагъэжъорэ цехри джьырэ уахътэм тегъэпсыкІыгъэ оборудованиекІэ уІэшыгъэ. Продукцием изытет лыплгъэрэ лабораторием технологием къыдилыгъэрэ ІофшІэн пстэури псым къыщыублагъэу адыкІэ агъэфедэрэ пстэуми анэсыжъэу ядэгъугъэ еупІэкІу. Заводым итехнолог шъхьалэ пивэу къагъэжъуагъэм уасэ къызыфишІыхэрэ ужыр ары ныІэп зышырагъэхъорэ цеххэм ар атІупшыц фитхэу зыхъурэр.

Заводым шагъэфедэрэ оборудованиер джьырэ уахътэм тегъэпсыкІыгъэмкІэ зэ-

рээзблахъурэм, джаш фэдэу непэрэ уахътэм диштэрэ технологиехэр зрагъэфедэхэрэм яшІуагъэкІэ, Мыекъопэ пивэшІ заводыр гурыт кІуачІэ зІлэ, къыдигъэкІырэм ибагъэ емылтытыгъэу ау продукцием идэгъугъэкІэ зэкІэмэ зэІашІэрэ предприятиеу хуэгъэ. Джаш фэдэу теубытагъэ хэлэу техническэу ыкІи технологическэу гъэкІэжыгъэным ехыбІлгъэ унашъохэр ихъухъэгъэнхэм предприятиер фэкІо. Пивэ лъэпкъу «живойкІэ» алгытэрэр къыдэгъэкІыгъэным пае яшыкІлгъэ сырьэр бэшлагъэу ауплэкІугъэ импортерхэм: солодыр — Чехием, хмель — Германием къащашъфых.

ЗэкІэ ІофшІэнэу предприятием шызешІуахыгъэхэр пивэр къэшІыгъэным пылэ специалистхэм ілэпІэсныгъэу ыкІи пшэдэкІыжыныгъэу ахэлъымрэ зэрэхъожыгъэхэрэр ары тирегион имызакъоу, ащ нахэ чІыпІэ чыжъэхэм ащыпсэхэрэми заводым ипродукцие осэшІу къызыкІыфащырэр. Пивэм идэгъугъэ осэ ин къащашІы Краснодар ыкІи Ставрополь крайхэм, хы ШІуцІэ Іушъом, Ростов хэкум.

Мы лъэхъаным заводым «СветлэкІэ» заджэхэрэ пивэ лъэпкъиц къыщашІы: Майкопское «Летнее» зыфиІоу зІу-жъугъэ проценти 10-м нэсырэр (алкоголыр 3,6-рэ), «Честное» зыфиІоу зІу-жъугъэ процент 11-м нэсырэр (алкоголыр 4,0-рэ), «Царское» зыфиІоу зІу-жъугъэ процент 12-м нэсырэр (алкоголыр 4,0-рэ), «Антон Рубеш» зыфиІоу зІу-жъугъэ процент 14-м нэсырэр (алкоголыр 4,8-рэ). Продукцие лъэпкъу къыдагъэкІыхэрэм ахэгъэхъогъэн ыкІи производствэ кІуачІэхэм нахыбэу шІуагъэ къагъэтыгъэн гухэлъым пае, пхъэшъхъэ-мышъхъэхэмрэ шъоушыгъумрэ ахэшІыкІыгъэ шъон лъэпкъхэу ильэсым литрэ миллион 25-рэ къызышашІырэ купажнэ отделение агъэпсыгъ. Шъон лъэпкъиц непэ литрэ нькьо зэрыфэрэ бэшэрэбхэм арагъахъо. Ахэм ащыцых пстэуми зэІашІэгъэ «Три ключа», «Тархун», «Лимонад» ыкІи «Къужыпс» зыфиІохэрэр. Газыр бэу зыхэт шъонэу ыкІи къужымым зІлэм къэгъэлэгъонэу «Ростов гостеприимный-2009» зыфиІорэм ыкІи «ПродЭКСПО-2010» зыфиІоу Москва шыкІуагъэм дышгъэ медальхэр къащыхыгъ, къалэу Шъачэ шыкІогъэ фестивалэу «Пиво-2010» зыфиІорэм тыжыбн медаль къыщыдихыгъ. Джаш фэдэу шъонэу «Лимонадми» анаІэ къытырадзагъ, къалэу Шъачэ 2009-рэ ильэсым тыжыбн медаль къыщыфагъэшъошагъ.

ТапэкІэ шъон лъэпкъхэу «Буратино», «Крем-сода», «Колокольчик», «Барба-

